

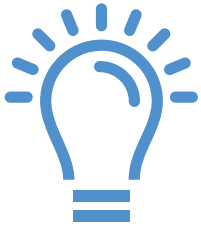
19.5. kello 15.30
@Vanha ylioppilastalo

20 IDEAA

SITRA

Uuden koulutuksen
IDEAPAJA

Tervetuloa uuden koulutuksen IDEAPAJAAN!

Tulevaisuuden koulutus on jo täällä! Siitä osoituksena Sitran Uusi koulutus -aiheinen ideakuulutus keräsi vuoden alussa toinen toistaan parempia ideoita yhteensä yli 130 kappaletta. Nyt osaan ideoista on mahdollista tutustua liveinä.

Ideapaja kokoaa Vanhalle ylioppilastalolle 20 koulutusinnovaatiota ja yli 100 sparraajaa ideoille. Innokas puheensorina täyttää Vanhan ylioppilastalon, kun ideoita sparrataan yhdessä eteenpäin ja kurkataan miltä tulevaisuuden koulutus voisi käytännössä näyttää. Lisäksi kuullaan kiinnostavia puheenvuoroja siitä miten innovaatiot syntyvät ja mitä tarkoittaa kokeileva kehittäminen.

Seuraavilta sivuilta löydät lyhyen esittelyn jokaisesta mukana olevasta ideasta.

Ideapaja on osa Sitran Uusi koulutus -foorumia. Lisätietoja foorumista löydät takasivulta ja osoitteessa www.sitra.fi/uusi-koulutus.

Lämpimästi tervetuloa ideoimaan ja innostumaan!

Kalle Nieminen

(kalle.nieminen@sitra.fi)

Tilaisuuden kulku

klo. 15.30 kahvit

Kokeilemalle ketterämpää kehittämistä

Kalle Nieminen, Sitra

Kokeilukulttuuri kouluissa ja käytännön esimerkkejä

Kirsi Verkka, Helsingin opetusvirasto

Keskustelua, verkostoitumista ja työskentelyä ideoiden parissa

Käytännön vinkkejä kokeilujen toteuttamiseen

Sami Honkonen, Reaktor

Miten Suomi säilyttää vuonna 2030 paikkansa maailman kiinnostavimpien oppimisen maiden joukossa?

Saku Tuominen, Idealist Group

klo 19.00 Iltapalaa ja innovaatioita

1.

Opettajien täydennyskoulutustarjonta ja sen markkinointi

Eri kunnilla on eri mahdollisuudet järjestää opettajilleen täydennyskoulutusta. Miten takaamme sen, että kaikki opettajat saavat yhtä laadukasta täydennyskoulutusta ja vieläpä melko edullisesti? Verkosta löytyy vastaus. Koulutusten järjestäjien tulee lisätä ajasta ja paikasta riippumatonta verkkokurssitarjontaa ja näille koulutuksille tulisi löytyä yksi yhteinen markkinointikanava.

Minttu Myllynen (minttu.myllynen@gmail.com)

2.

Elävien oppimissisältöjen tuottaminen osana opiskelijoiden oppimisprosessia

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia koordinoi oppimisympäristöjen kehittämishanketta ELOA - Elävä oppimissisältö ammattiin. Ideana on hyödyntää opiskelijoiden oppimisprosessia ja oppimisen dokumentointia sekä osaamisen läpinäkyväksi tekemistä oppimissisältöjen eli oppimateriaalien tekemisessä. Opettajan rooli on oppimisen ohjauksen ja opiskelijoiden yhteisen reflektoinnin avulla poimia opiskelijoiden parhaat tuotokset ja muodostaa niistä edelleen työprosessien oppimista tukevia sähköisiä aineistoja yhteiskäyttöön ja edelleen jaettavaksi. Opettajien tehtävänä on myös varmistaa, että kuvausluvut ovat kunnossa ja aineistoja voidaan jatkokehittää ja jakaa edelleen cc-lisenssillä. Samalla myös kehitetään käytäntöjä, kuinka sähköisiä materiaaleja jaetaan avoimissa ympäristöissä. Lisätietoja ammattiinelo.wordpress.com

Minna Taivassalo (minna.taivassalo@omnia.fi)

3.

Tapahtumakonsepti FLUSH - peruskoulun huuhtelu ja linkous

FLUSH on yläkoululaisille suunnattu pelillistetty teemapäivä ja ideakilpailu, jonka aikana koulun tulevaisuuden suuntaviivat vedetään koululaisten itsensä toimesta. Nelivaiheinen päivä alkaa Esipesulla, jonka aikana tuotetaan alustavat kilpailuideat. Pyöritysvaiheessa kilpailuryhmät muodostuvat ja kilpailusta luopuvat etsiytyvät pelillistettyyn pop up-kouluosioon. Huuhtelun aikana kilpailuryhmät hiovat ideat huippuunsa pelaajien suorittaessa samanaikaisesti kokemuksellisia oppimistehtäviä. Kaikille yhteisessä Linkousvaiheessa koululaiset kuulevat kilpailuryhmien esitykset ja äänestävät kilpailun voittajan.

Miten vakiinnuttaa ja rahoittaa toiminta sekä miten saada lisää näkyvyyttä tapahtumalle.

Laura Tuohilampi (laura.tuohilampi@helsinki.fi)

4.

Kansainvälinen liiketoiminta lukioihin

Lauttasaaren yhteiskoulun lukiossa on toiminut jo kolmen vuoden ajan kansainvälisen liiketoiminnan linja.

Voit tutustua siihen, mitä kaikkea linjalla on tehty linjan kotisivuilla www.lukioliiketoiminta.fi

Olemme astumassa uuden askeleen eteenpäin ja haluamme verkottua muiden lukioden kanssa ja näin jakaa osaamistamme verkostolukioiden kanssa. Näin myös me saamme toimintaamme uusia näkökulmia.

Kansainvälisen liiketoiminnan opinnoissa keskitytään kaupallisen osaamisen ja globaalin liikesivistyksen opettamiseen jo lukiovaiheessa. Olemme laatimassa aiheista seitsemän digitaalista kurssia, joiden tekemisessä huomioidaan uudenlaiset pedagogiset ratkaisut. Tässä teemme yhteistyötä mm. Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa.

idean yleinen sparraus, digitaaliset ratkaisut, tuki opettajien koulutuksessa ja materiaalityössä

Mikko Hakala (mikko.hakala@lauttasaarenyhteiskoulu.fi)

5.

Saman pilven alle - askel pilvioppimisen ja perinteisen oppimisen yhdistämiseen

Ohjelmointi tulee uuteen opetussuunnitelmaan vuonna 2016. Ohjelmoinnin opetus kytkeytyy osaksi tulevaisuuden yhteiskunnan toiminnan ymmärtämistä, ja se tulee olemaan myös osa yleistä kielitaitoa.

ECEC Education toteuttaa hankkeen, jossa eri-ikäiset suomalaiset ja virolaiset oppilaat opiskelevat yhdessä ohjelmointia alan ammattilaisten opastuksella. Molemmista maista valitaan mukaan kouluja, joissa muodostetaan oppilaista, opettajista ja ohjelmoinnin asiantuntijoista tiimejä. Näiden tiimien sisällä oppivat niin opiskelijat kuin opettajatkin. Ohjelmoinnin ammattilaiset sparraavat tiimejä paikallisesti ja verkossa.

Peter Fagerström (peter@ecec.fi)
Anni Autere-Kesti (anni@ecec.ee)

6.

Kyvyt ja osaaminen jakoon!

Osaamisen jakamisen sähköinen alusta kouluissa. Opettajat ja oppilaat ja vanhemmat keräävät omaan profiiliinsa jakamispisteitä sen mukaan, kuinka paljon ovat jakaneet osaamistaan omilla erityistaidoillaan. Vain positiivisia osaamismerkkejä on jaossa. Pelialustalle voi liittyä kuka tahansa, joka haluaa luoda oman profiilin ja jakaa osaamistaan muille esim. pitämällä opetustunteja tai jakamalla materiaalia aiheesta. Oman osaamisen esim. kasvivärjäyksen, saksofoninsoiton, sirkustemppujen, päälläseisönnän, mangapiirrustuksen jne. jakamisesta muille toiset antavat "jakopisteitä" ja tietyn jakopistemäärän jälkeen siirtyy "huippuosaajaksi" ja lopulta "guruksi". Omasta jakamisesta muodostuu portfolio, jota voi käyttää esim. CV:n osana.

*Kenelle ideaa kannattaa lähteä esittämään pelialustan rakentamista varten?
Miten saisin koodauksen kuntoon tähän, jotta alustaa voisi alkaa testata
muutamansa koulussa?*

Annukka Leutonen (annukka.leutonen@gmail.com)

7.

Digitaaliset osaamismerkkit

Miltäköhän se tuntuisi, jos koko maailma ja kaikki mitä siellä teemme olisi osa elinikäisen oppimisen polkua, näkyvällä tavalla? Jos koko maailma ja kaikki mitä elinikäisen oppimisen polulla poimit, olisi helppoa digitaalisessa paketissa - vieläpä niin, että virallisten instanssien lisäksi ystäväsi, harrastustesi vetäjät, työtoverisi ja kaikki matkan varrella kohtaamasi ihmiset voisivat omalla osallistumisellaan validoida osaamisesi? Jos tästä kaikesta voisit itse päättää mitä kokonaisuuksia julkaisit ja jaat?

Digitaaliset osaamismerkkit ovat ensimmäinen teknologia, joka mahdollistaa kaikilta elämäntilanteilta keräämämme osaamisen näkyväksi tekemisen. Tarvitsemme vain lisää palveluntarjoajia sekä oppilaitos- ja harrastusyhteistyökumppaneita osallistumaan talkoisiin, joille teemme sen mahdolliseksi. Teknologia on jo siellä, miksi emme mekin?

Satu Järvinen (Satu.jarvinen@omnia.fi)

8.

Koodikerho.fi

Ohjelmointitaito on tulevaisuuden yleissivistystä

Koodikerho on kerran viikossa järjestettävä koululaisten iltapäiväkerho, jossa lapset (9v +) oppivat ohjelmoinnin perusteet. Sitä taitoa ja tietokoneiden toiminnan ymmärtämistä tarvitaan tietoyhteiskunnassa yhä enemmän. Kerhot järjestetään paikallisten koulujen tiloissa ja tuella. Kerhoa vetää ohjelmoinnista kiinnostunut opettaja tai muu aikuinen. Opetusmateriaalit tuottaa Koodikerho.fi -verkosto. Koodikerhossa on hauskaa!

“Toiminnan ja verkoston laajentuessa etsimme tukea verkoston hallintaan ja koordinointiin”

Teppo Sulonen (teppo.sulonen@hssc.fi)

9.

Osallista, motivoi, ohjaa – liikuttavaa pedagogiikkaa!

Oppimisen tulisi olla hauskaa ja motivoivaa! Ei vain alakoulussa vaan myös muilla kouluasteilla. Haluamme olla mukana luomassa uudenlaista tapaa oppia ja opettaa. Tulevaisuuden taidot eivät muutu todellisuudeksi vanhoilla opetusmetodeilla. Opettajat tarvitsevat tukea ja rohkaisua uudenlaisen pedagogian synnyttämiseksi.

<http://www.lentavaliitutaulu.fi/>

Riku Alkio (riku.alkio@lentavaliitutaulu.fi)

Eeva Myller (eeva.myller@lentavaliitutaulu.fi)

10.

Kohti menestystä, oppien ja yrittäen -pedagogisella valmennuksella

Pedagoginen osuuskuntamme ammatillisen koulutuksen oppimisympäristönä tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden edetä opinnoissaan työvaltaisesti ja vahvalla yrittäjäteemalla. Opiskelijan vastuu omasta tekemisestä on aidompaa, kun toimitaan yhteistyössä oikeiden yritysten ja asiakkaiden kanssa. Opiskelijan osaamisen vahvistuminen ja oman polun löytäminen ovat osuuskuntatoiminnan avainsanoja. Opiskelu pedagogisessa osuuskunnassa tapahtuu oppimisprojektien kautta, yritysten tai asiakkaiden kanssa aidoissa työtilanteissa. Yrittäjävalmiudet ovat pedagogisen osuuskuntamaisen opiskelun jälkeen hyvät.

Miten päästä pedagogisen osuuskunta aihiomme kanssa eteenpäin, jotta siitä tulisi moderni, vetävä ja työelämää yhteistyön näkökulmasta kiinnostava oppimismenetelmä?

Sanna Anttila (sanna.anttila@jao.fi)

Outi Hyytinen (outi.hyytinen@jao.fi)

11.

Polku-verkkopalvelu, yksilöllinen oppiminen ja oppimisen omistajuus

Ideana on luoda yksilöllistä oppimistahtia ja yhteisöllisiä opiskelumuotoja tukeva oppimispolku (Polku-verkkopalvelu) alakoulun matematiikasta lukiin loppuun asti.

Elokuusta 2014 alkaen kehitetty Polku-verkkopalvelu on luotu opettajan ja opiskelijan työkaluksi tukemaan opiskelijan itsearviointia sekä antamaan opettajalle työkalut ohjatun itsearvioinnin toteuttamiseen. Ohjattu itsearviointi tukee opiskelijan autonomian tunnetta, antaa opiskelijalle vastuuta omasta oppimisestaan sekä vahvistaa opiskelijan itseluottamusta.

Mitä elementtejä sähköisessä oppimateriaalissa pitää olla, jotta se käytännön luokkahuonetyöskentelyssä samanaikaisesti tukisi sekä yksilöllistä omatahtista oppimista että yhteisöllistä ja vuorovaikutuksellista oppimista?

Pekka Peura (pekka.peura@eduvantaa.fi)
Lauri Hellsten (lauri.k.hellsten@gmail.com)

12.

Unelmointi ohjausmenetelmänä

Menetelmässä tulevaisuutta hahmotetaan nuorten omista lähtökohdista unelmoinnin avulla. Ryhmätyön kautta unelmista siilautuvat inspiroivimmat, jotka pilkotaan toiminnaksi ja visioiksi. Unelmia toteutetaan kokeilujen avulla. Niistä saaduilla kokemuksilla löydetään merkityksellisiä asioita, joiden eteen ponnistella.

Ovatko unelmasi toteutuneet ja jos eivät, niin miksi?

Sanna Halla-aho (sanna.hallaaho@gmail.com)
Jyrki Karjalainen

13.

Hyvien käytänteiden vaihtopiiri

Hyvien käytänteiden vaihtopiiri antaa vertaistuellisen ratkaisun hyvän käytänteen levittämiseksi. Reaalitapaamisissa se toimii lukupiirin kaltaisesti. Virtuaalisesti se "hyötykierrättää" jo käytössä olevia nykyaloja kuten FB-ryhmää, blogia, GoogleDocsia tai YouTubea.

Hyvän käytänteen perusainekset ovat 1% ideaa/ideointia, 9% visiointia/ yhteiskehittämistä 90% jalkauttamista ja juurruttamista. Levitäkseen hyvistä kestäväksi käytänne tarvii innostusta, halua, tarvetta ja pölyttäjiä. Idean taustat <http://buzz.fi/paulaharju/kaytanteet-jakoon/>

Parhaat käytännön keinot ja ideat levittää vaikuttavimmin hyviä käytänteitä?

Vesa Ilola (vesa.ilola@gmail.com)

14.

Higher Education Unbounded

Tulevaisuuden yliopistossa pystytään käsittelemään myös tabuteemoja tai hankalia aiheita. Tabu voi olla vaikkapa demokratian teorian ja muotojen sekä demokratisaation teemojen opettaminen kansainvälisessä kontekstissa. Näitä aiheita käsitellessä on helppo huomata, että demokratia ei olekaan itsestäänselvyys. Tällöin on löydettävä uusia opetusmenetelmiä. Samaan aikaan tulevaisuuden yliopistossa demokratia tarkoittaa osallistuvaa opetusta, avoimuuden ja moninaisuuden tuomista myös opetuskäytäntöihin uudella tavalla.

Ideamme on kehittää uusia opetusmenetelmiä, jotka ottavat huomioon opettavan asian poliittisuuden ja yhteiskunnallisen sidonnaisuuden. Tavoitteenamme on, että jatkuvasti kansainvälistyvässä yliopistomaailmassamme opettajat tunnistavat omat kulttuuriset ja poliittiset sidonnaisuutensa ja niiden vaikutuksen opetettavaan aiheeseen. Tällaiselle koulutukselle on varmasti kysyntää myös ulkomailla.

Katalin Miklossy (katalin.miklossy@helsinki.fi)

15. **Uuden polven digitaalinen 3D-oppimisympäristö**

Uuden polven digitaalinen 3D-oppimisympäristö – helppokäyttöinen, vaittomasti omaksuttava, tutunoloinen, kaikkialla läsnä, kaikkien haluama. Kokonaisvaltainen vastaus digitalisaation haasteisiin korkeakoulumaailmassa.

Tässä oppimisympäristötarkastelussa mielenkiinnon kohteena on ajattelu, oppiminen ja pedagogiikka. Tekniset mahdollisuudet ja mahdottomuudet huomioidaan. Olennainen näkökulma on kuitenkin se, että tekniikka sovitetaan oppimisajattelun raameihin ja mahdollisuuksiin. Ajattelu, oppiminen ja pedagogiikka – ihmisen tarpeet ja kyvyt – ohjaavat kehittämistä.

Risto Sääntti (risto.santti@uva.fi)

16. **UnelmaKlubi - antaa nuorten unelmille siivet**

Vahvuuksien kautta & arvostamalla - kohti tavoitteita. UnelmaKlubi tuo esiin opiskelijan vahvuuksia ja sitä kautta helpottaa omien unelmien tunnistamista. UnelmaKlubilla kokoontuvien opiskelijoiden vahvuudet/unelmat tehdään näkyviksi ja voimistetaan niitä edelleen. Klubilaisilla on oma tukitiimi, joka sparraa opiskelijoita - myös virtuaalisesti. UnelmaKlubi lisää opiskelijoiden hyvinvointia, itsetuntoa, luovuutta sekä luo uusia yhteistyömuotoja.

Miten UnelmaKlubi ajattelu/toiminta nivoutuisi parhaiten opiskelijoiden arkeen ja millainen voisi olla tukitiimin rakenne?

Riitta-Elisa Juntunen (riittaelisa.juntunen@gmail.com)

17. **RoihuAkatemia - kolmannen sektorin uusi rooli osaamisen tuottajana**

RoihuAkatemia -konseptin avulla vapaaehtoistoiminnassa syntyvä osaaminen kytketään osaksi formaalia koulutusjärjestelmää ja hyödynnetään osaamisperustaisuuden tuomia mahdollisuuksia. Vapaaehtoistyössä tapahtuu oppimista, joka voi tuottaa merkittävää osaamispääomaa ja kolmannen sektorin uusi rooli koulutuskumppanina voi mullistaa järjestökentän tarjoamat mahdollisuudet osana tulevaisuuden yhteiskuntaa ja koulutusjärjestelmää.

Kuinka formaali koulutusjärjestelmä ja työelämä saadaan parhaalla mahdollisella tavalla tunnistamaan yksilön vapaaehtoistyössä hankkima osaaminen?

Jari Pöyhönen (Jari.Poyhonen@salpaus.fi)

18.

Peruuntunut

19.

Pelissä yhteinen kaupunki! Ilmiöpohjaista oppimista ja osallisuutta omassa elinympäristössä

Nuorille ja aikuisille suunnattu konsepti muodostuu pelityöpajasta ja sitä seuraavasta työskentelystä todellisen elinympäristön kehittämisen parissa. Konseptissa sovelletaan pelillistä, toiminnallisuuteen ja vuorovaikutukseen perustuvaa oppimista, osaamisen jakamista ja ns. flipped classroom -toimintatapaa.

Peli pelataan fyysisessä maailmassa – kyseessä ei ole virtuaalinen peli mutta ei myöskään lautapeli. Osallistujat rakentavat pienoismalleja kaupunginosista, jotka sijaitsevat kuvitteellisessa suomalaisessa kaupungissa. Fasilitoija antaa rakentajille tehtäviä, jotka ohjaavat ajattelemaan, keskustelemaan ja oppimaan yhdessä. Kaupunkisuunnittelun yleisten periaatteiden rinnalla tuodaan esille esimerkiksi energiantuotannon, liikenteen, viherympäristön ja sosiaalisen hyvinvoinnin teemoja. Työpajassa on mukana näiden aihepiirien paikallisia asiantuntijoita, jotka auttavat rakentajia ja arvioivat tuloksia.

Heli-Maija Nevala (heli-maija.nevala@sykli.fi)
Maria Runonen (maria.runonen@sykli.fi)

20.

Living Lab

Ideana on malli, jossa rehtori, opettajat ja oppilaat yhdessä suunnittelevat tapoja parantaa oppimisen edellytyksiä. Tämä tapahtuu valikoidun ryhmän viikoittaisissa lab-työpajoissa. Työpajoissa pohditaan koulun haasteita, ideoidaan uutta ja muotoillaan pieniä kokeiluja seuraavalle viikolle. Seuraavalla viikolla arvioidaan kokeilun onnistuminen ja jatko. Työpajoja ohjaa ulkopuolinen fasilitaattori. Tavoitteena on kehittää toimintakulttuuri, joka vastaa oppimisen kehittämisen tarpeisiin.

Kokeilu toteutetaan yhteistyössä Nurmijärven Yhteiskoulun lukion kanssa. Kokeilun taustalla on Aalto yliopiston Media Lab Helsingin suunnittelema osallistavan muotoilun prosessi Edukata.

Mikko Jordman (mikko.jordman@nyk.fi)

Paavo Jordman (paavobave@gmail.com)

Tarmo Toikkanen (tarmo.toikkanen@aalto.fi)

#UUSIKOULUTUS

Sitran Uusi koulutus -foorumi kokosi yhteen poikkiyhteiskunnallisen joukon yhteiskunnan vaikuttajia ruohonjuuritason tekijöistä poliittisiin päättäjiin. He oppivat toisiltaan ja etsivät rohkeita ratkaisuja siihen, millaisia muutoksia Suomessa olisi koulutuksen tulevaisuuden suhteen tehtävä. Foorumin aikana tehtiin käytännön kokeiluja. Foorumin osallistujat valittiin sekä avoimen osallistujahaun että suorarekrytoinnin kautta. Foorumin työ alkoi joulukuussa 2014 ja huipentuu Rakkaudesta oppimiseen -tilaisuuteen 4.6.2015.

Lisätietoja: www.sitra.fi/uusi-koulutus

SITRA

Uuden koulutuksen
IDEAPAJA

